

מילון שימושי קצר:

מה הם חשבו בשעה שהם דיברו

מה היה קורה אילו המציא משהו מוכנה המגלה את המחשבות האמיתיות של בני אדם? מה היתה מכונה זו מראה השבוע לגבי המחשבות שהתרוצצו במוחם של הפוליטיקאים, בשעה שהשמיעו מליצות מתחטרות? כמה מבאיי הכנסת ישבו השבוע וחברו רשימה חלקית, תחת הכותרת "מילון קואליציוני - מיקרא ותרגום".

דוגמאות אחדות: ● המצב הכלכלי-חברתי חמור ביותר, יש להקים בהקדם ממשלת אחדות לאומית! ● יש לי סיכויים טובים להיות שר בממשלה כזאת. ● ממשלת-אחדות-לאומית היא מכירת כל עקרונות המערך (או הליכוד)!

אפסו סיכויי להיות שר בממשלה כזאת. ● שמיר חייב להיות ראשון ברוטאציה כראש-ממשלה! ● אסור שהוא יהיה בכלל ראש-ממשלה. המועמד להחליפו - זה אני.

● טוב שנפטרתי מן הממשלה. יש לי יוזמות חשובות מאוד לחקיקה, שאני רוצה לפתח בכנסת! ● הנבלות דפקו אותי! לא קיבלתי כיסא בממשלה!

● לא נותר בנושא ההתנחלויות! נקים שבע התנחלויות. ארם עובדים! לפי תוכנית אלון. נעבה" או נפתח" עוד 20 התנחלויות, ונקרא להם בשמות-צופן. ליתר מזה לפי שעה אין תקציב. ● יצחק רבין באמת מתאים להיות שר-הביטחון!

פסוק-צופן המזהה חרותניקים, שונאי אריאל שרון.

● הגיע הזמן שרודד לוי יהיה שר-החוץ!

פסוק-צופן המזהה מערכניקים שונאי-נבון.

● שיעמון פרס הוא אסון לאומי, חושב על עצמו, ורק על עצמו!

● סיכום הקונסנזוס המוחלט בכנסת - מערכניקים, ליכודניקים וכל האחרים.

● אני מקווה שאריק יכשיל את הממשלה עם המערך!

● אנשי מפ"ם, ששרון הוא תיקוונתם היחידה.

● חבל שהצבעתי מערך!

● קותרים מיקצועיים, שיצביעו מערך גם בפעם הבאה.

● חבל שהצבעתי ליכוד!

● אנשי ארץ-ישראל השלמה, שיצביעו עבור התחיה בפעם הבאה.

● חבל שהצבעתי ליכוד!

● שונאי המערך, שיצביעו עבור כהנא בפעם הבאה.

מיפלגות

"ירקו לי בפרצוף!"

אנשיו של פרס זועמים: לראשונה יוסף תיק

העבודה בידי הליכוד

במוצאי שבת, בשעת לילה מאוחרת מאוד, נשמע הח"כ הצעיר חיים רמון נמוך רוח, כמעט עזוב, כבר בשלב הזה היה ברור לרמון (34), שאין כל סיכוי לחולל סנסציה בישיבת המרכז, שגור עדה ליום השני.

מרכז מיפלגת העבודה יתמוך, סבר רמון, בהקמת ממשלת-אחדות-לאומית עם הליכוד. החברים יבלעו את כל הצפרדעים, כולל הקצאת תיק ככיר לאריאל שרון.

גם אוברו כל התיקים הכלכליים החשובים והבגידה הנוראה מכל.

מדוע הוא עשה זאת?

לאן הוא רוצה להגיע?

כאשר הודיע יוסי שריד שהוא עומד לנטוש את מיפלגת העבודה, האמינו לו רק מעטים. זה נראה מוזר. הרי ערכי-הבחירות, כאשר היה שריד זקוק לתמיכתם של 60% מחברי מרכז מיפלגת-העבודה כדי להיכלל ברשימת-המועמדים, הוא זכה ב-72% משמע, רוב רובם של הניצים במיפלגה הצביעו בעדו.

במילחמת-הבחירות עצמה היה זה יוסי שריד, שניצח על מערכת-התעמולה בטלוויזיה, שבה טושטש כל זכר לסוציאליזם ולשלושה, והצטיירה תמונתו של המערך כגוף מרכזי, כמעט ימני.

אחרי הבחירות היה שריד בין הראשונים שהצדיק ממשלת-אחדות-לאומית, ובכך הכריח את מפ"ם לעלות גם היא על דרך זו, בעל-כורחה. עכשיו, לפתע, הוא קפיץ-מדוע?

הצעה שאי-אכשר

לסרב

חסם זה של ראשי מפ"ם לא הפתיע את שריד. הוא היה מוכן לכך, ולקח אותו בחשבון.

הוא קבע לעצמו טאקטיקה אחרת: להצטרף אל שולמית אלוני, ולהציע למפ"ם יחד איתה חיבוק-דוב שלא תוכל לסרב לו.

שיתוף-הפעולה בין שריד ואלוני אינו חדש. מזה זמן ניכר

הוא רצה להצטרף אליה, אך מייסדי ד"ש פחדו מפני האיש, שיצא לו שם של תכנון, המשתלט על כל גוף ומפלג או. כדאי לקרס את פני הרעה, קבעו מייסדי-ד"ש ששום חבר-כנסת לא יתקבל לתנועה.

אולם תמיר לא נרתע. כמיצב נועז התפטר מן הכנסת ואף יותר על מיימון-הבחירות. אחרי זה לא היתה לד"ש כל ברירה אלא לקבלו. תוך זמן קצר הוא השתלט על ד"ש ועזר לפלגה.

מיפלגה ללא

מונהג?

אחד מראשי מפ"ם, שאינו מעריך את שריד, הישווה את "תרגיל שריד" לתרגיל הקלאסי של שמואל תמיר ב-1977.

תמיר עקב אז אחר הקמתה של תנועת ד"ש, ותלה בה תיקוונת גדולות.

עשרה יד ופיליט

פועלים השניים, במשותף וב"נפרד, להקמת מיפלגת-יונים, שבמרכזה תעמוד מפ"ם. וישב" ראשה יעמרו שניהם.

במיסגרת פעילות ארוכת-טווח זו שיכנעו השניים את רן כהן לפלג את שלי"י, להיפרד מן "האשפיטטים" ולהצטרף למיפלגה החדשה. כהן פעל על פי עצה זו, וכאשר לא קמה המיפלגה החדשה, זרקה לו שולמית אלוני חגורת-הצללה מטעם ר"ץ.

בבחירות של 1981 קרא שריד לציבור שלא להצביע בעד המיפלגות הקטנות, כגון שלי"י ור"ץ. הוא לא חזר על כך בבחירות 1984. עכשיו כרת כרית עם ר"ץ. המטרה: להציע למפ"ם איחוד, או לפחות הקמת גוש פרימנטרי, שבו תהיה ר"ץ המורחבת יחד עם שריד (4 מנדאטים) כמעט שווה למפ"ם (6 מנדאטים).

שריד ואלוני סמכו על עצמם, כעל אמנים של יחסי-ציבור וחביבי כלי"י התיקשורת, שיעמידו כצל את ראשי מפ"ם, האפורים והאיטיים יותר. בעוד שאנשי מפ"ם רגילים להתייעץ, להביא דברים לדיון במוסדות, ויכלו שריד ו/או אלוני להגיב על כל עניין מייד, להפיץ בטלוויזיה ובשאר כלי-

הוא רצה להצטרף אליה, אך מייסדי ד"ש פחדו מפני האיש, שיצא לו שם של תכנון, המשתלט על כל גוף ומפלג או. כדאי לקרס את פני הרעה, קבעו מייסדי-ד"ש ששום חבר-כנסת לא יתקבל לתנועה.

אולם תמיר לא נרתע. כמיצב נועז התפטר מן הכנסת ואף יותר על מיימון-הבחירות. אחרי זה לא היתה לד"ש כל ברירה אלא לקבלו. תוך זמן קצר הוא השתלט על ד"ש ועזר לפלגה.

כמה מראשי מפ"ם חשדו כי שריד מתכוון לעשות תרגיל דומה. משהש"תכנע כי מפ"ם אכן תפרוש מן המערך ותחזור להיות כח עצמאי, ביקש שריד - לדעתם - ליצור עובדה מוגמרת ולהכריח אותה לקבל אותו לצמרתה.

הם ידעו כי שריד סבור מזמן שהצטרף לרשימת-המועמדים של מפ"ם, כי הוא יוכל להמשיך, ש"כוחה יבוא לה ממפ"ם" בבחינת "מונהג ללא מיפלגה מחפש מיפלגה ללא מנהיג".

הצרה היא שמפ"ם אינה רואה את עצמה כמיפלגה ללא מנהיג. להיפך, היא משופעת באנשים, המבקשים להיות מנהיגים בזכות עצמם - החל

התיקשורת ולבסס לעצמם עמדת מנהיגות.

שתי פרימה דונות

שאלה הגדולה היתה איך יוכלו יוסי שריד ושולמית אלוני לדור ביחד בכפיפה אחת.

שריד ואלוני אינם משלימים זה את זה. להיפך: הם דומים זה לזה להפליא, ולא יוכלו לפעול ביחד מבלי להתחרות זה עם זה אוטומטית.

גם שריד וגם אלוני הם פרימה דונות. שניהם משתלטים על כל

מיקרופון או מצלמה הנמצאים בסביבה. שניהם אמנים כטיפוח עיתונאים, המוכנים לשרת אותם כלי סייג וכלי תנאי. כמו גאולה כהן מימין, הם ממלאים את מסך הטלוויזיה.

שריד הוא זאב בודד, ולא ניסה מעולם להקים גוף רציני של יונים במיפלגת-העבודה. היונים האחרים במיפלגה מתרחקים ממנו והם מתייחסים אליו במרירות. אלוני מצאה מדי פעם משתפי-פעולה, אך לאלה היתה ברירה: להשתעבד לה לחלוטין או להתפלג ממנה, כפי שעשו מארשה פרידמן, לובה אליאב, מתי פלד ואחרים.

מבחינה מסוימת, שריד הוא יורש של אלוני. בכנסת השישית והשביעית היתה זאת אלוני שגרפה פיסומת מלאו החופן כחברת-כנסת מטעם המערך, שירברה באופן שיטתי נגד מערות המערך. כאשר סולקה על-ידי גולדה מאיר מרשימת-המיפלגה ברגע האחרון ממש, בבחירות של 1973, פרשה והקימה את ר"ץ. את מקומה תפס שריד, שפעל על פיה אותה השיטה עצמה, עד השבוע.

אין להעלות על הדעת שאלוני תקבל את מנהיגותו של שריד, או

הפראיזטים של תמ"י. נושא משרד-העבודה והרווחה הוא מעניין במיוחד. שר מתנועת-החרות יקבל לידיו מישרד זה כפעם הראשונה בתולדות המדינה.

אחרי המהפך ב-1977 זכתה בתיק זה תנועת ד"ש, שמינתה לתפקיד זה איש-מיקצוע מוכנה, הר"ר ישראל כץ, שהצדיק על עצמו ככעל "מצפון חברתי".

כמו מעשים רבים הקשורים בד"ש, היה במינוי זה הרבה רצון טוב, ומעט הצלחה. כך התגלה כחול-איש-יש ותפקודו כשר עבודה והרווחה היה מתחת לכל ביקורת. רווקא העובדים

המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

עובדה מרתקת: רוב המתנגדים המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

המושבעים לממשלה עם הליכוד היו רווקא תומכים מושבעים של פרס, גם לרמון עמדו במוקד האופוזיציה נגד אנשים כמו ח"כ מיכה חריש וח"כ ערי אמוראי, שני מנהיגים בדור-ההמשך, ששמם לא הוזכר בכל הנוגע לאישוי משרות בממשלה. רמון, חריש ואמוראי הם תומכים מובהקים של פרס. גם גר יעקובי, שמתת ביקורת חריפה על העברת כל התיקים הכל-כליים החשובים לליכוד, ושושנה ארבל-אלמולוני, המתנגדת להפקרת הנושא החברתי בידי חרות, נמנים עם חברי פרס.

שריד בפעולה

אמן של כלי-התיקשורת

להיפך. ואילו שיתוף-פעולה ביניהם במיסגרת צרה, ועל כסיס של שיוויון, לא יוכל להחזיק מעמד יותר מאשר כמה חודשים.

אולם שניהם מקווים מן הסתם, שהמצב יהיה הרבה יותר נוח אם יצליחו לאלץ את מפ"ם להתאחד איתם. כך שיווצר מרחב-מחיה הרבה יותר רחב לכולם.

על חבל דק

שריד אין שום גוף פוליטי. הגוף של אלוני, ר"ץ, אינו מיפלגה

אמיתית, אלא גוף עונתי.

לא כן מפ"ם, שהוא מיפלגה מבוססת מאוד בעלת תשתית רחבה ובריאה בקיבוצים ו-אימפריה כלכלית.

משום-כך יש הגיון רב באיחוד כוחות אלה. אולם הפחדים ההרדיים חזקים מאוד. מפ"ם פוחדת מפני האמביציות של אלוני, בעלי ערכים אלוני חוששת לאבד את הכסיס העצמאי הקטן שלה, ולאצטרף לגוף שבו היא תהיה בטלה בעיני מנהיגי אירגונים.

יתר על כן: יש הבדל עצום בטמפרמנט בין אלוני ושריד ובין מפ"ם, שבה יש שיכבה גדולה וחשובה של מנהיגים קשישים, בעלי ערכים אחרים, כגון מאיר יערי ויעקב חזן.

הפיתרון הצפוי: גוש טכני רופף, שמרכיביו ישתפו פעולה מעת לעת. אולם מפ"ם תקיפה ואלוני תנו על אחותה העצי-מאית הקטנה. שריד יצטרך להלך על חבל דק מאוד, כשהוא מוכן לקפוץ בשעת-הכושר קפיצה נחשנית לעבר מפ"ם.

הסוציאליים, שתלו בו תיקוונת רבות, התאכזבו מרה.

אחרי הבחירות ב-1981 הועבר המישרד לתמ"י. השר אהרון אוזן, מפא"ניק ותיק שהצליח כשר-חקל-אות, נכשל אף הוא במישרד זה. תחת לדאוג לשכבות-המצוקה, אייש השר מינה איש חסר-נסיון ונעדר-כישורים, עסקן תמ"י דני עזריאלי, לתפקיד המפתח של מנהל המוסד לביטוח לאומי. מנהלים ועובדים בכירים במוסד זה, אמרו השבוע שעזריאלי הוא "כישלון מוצע".

המשך (בעמוד 8)